

Asia: VN/31464/2023

Lausuntopyyntö ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista annettujen valtioneuvoston asetusten muuttamisesta

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksu

Lausuntonne yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksun korottamisesta 45 euroon opintopisteeltä (nykyisin 15 euroa/opintopiste). Jatkossakin korkeakoulu voi päättää myös tätä matalammasta hinnoittelusta tai täysin maksuttomasta tarjonnasta.

JYY paheksuu ehdotetun muutoksen tavoitetta, joka on kohdistaa avoimen korkeakouluopetuksen tarjonta jatkossa nykyistä enemmän ”maksukykyisemmille” oppijoille. Muutos eriarvoistaa mahdollisuuksia väyläopintoihin ja jatkuvaan oppimiseen oppijan taloudellisen tilanteen perusteella.

Korkeampi hinnoittelu luo kannusteen jo työmarkkinoille siirtyneille ja kerran kouluttautuneille hakeutua uudelleen tutkintokoulutuksen piiriin. Mikäli esimerkiksi tekniikan koulutusalan perus- ja aineopinnot maksaisivat 45 euroa opintopisteeltä, tulisi 60 opintopisteen hinnaksi 2700 euroa. On selkeää, että näin merkittävän taloudellisen panostuksen vaihtoehtona osa katsoo järkevämmäksi hakeutua uudelleen maksuttoman tutkintokoulutuksen piiriin.

Lisääajan hakemista ja uudelleenkirjautumista koskevat maksut yliopistoissa

Lausuntonne yliopistojen maksuasetukseen ehdotetuista em. muutoksista.

JYY vastustaa lisääajan hakemisesta perittävän maksun käyttöönottoa. Maksun suuruus on opiskelijoiden taloudelliseen tilanteeseen ja elinkustannusten kasvuun nähden kohtuuttoman suuri ja voi hankaloittaa opintojen loppuun viemistä tilanteessa, jossa opiskelija ei ole myöskään enää oikeutettu opintososiaaliin etuuksiin. Pahimmillaan esitetty muutos voi aiheuttaa pullonkaulan tutkintojen valmistumiselle ja osaamistason nostolle. JYY ei myöskään kannata uudelleenkirjautumismaksun korottamista samoista syistä.

Avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen liittyvät kehittämistarpeet

Muu palautteenne ehdotuksista? Mitä muita kehittämistarpeita näette liittyvän avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen?

Avoimen korkeakouluopetuksen maksujen enimmäisrajan korottaminen valtion avoimeen opetukseen kohdistaman rahoituksen leikkaamiseksi on täysin moraalitonta. Koulutuksen rahoittamisen kustannuksia ei tule siirtää yksilöiden harteille, vaan ne tulee kattaa valtion korkeakouluille jakamalla perusrahoituksella.

Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen tulisi olla mahdollista kaikille kiinnostuneille maksukykyyn ja elämäntilanteeseen katsomatta. Avointen korkeakouluopintojen tulisi olla kokonaan maksuttomia oppijoille, joilla ei ole opiskelupaikkaa tai aiemmin suoritettua tutkintoa. Enimmäisrajan korottaminen ja avoimeen korkeakouluopetukseen kohdistuvat rahoitusleikkaukset vievät tilannetta väärään suuntaan.

Vaikutusarviontia tarkentavat kysymykset korkeakouluille

1. Kuvatkaa korkeakoulunne nykyinen avoimen korkeakouluopetuksen hinnoittelukäytäntö.

-

2. Miten arvoitte asetusmuutoksen vaikuttavan hinnoittelukäytäntöönne?

-

3. Miten arvioitte asetusmuutoksen mahdollistaman uuden enimmäismaksun vaikuttavan avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaanne eri koulutusaloilla? Mille uusille aloille arvioitte enimmäismaksun nostamisesta johtuen käynnistävänne avointa korkeakouluopetustarjontaa?

-

4. Mitä vaikutuksia arvioitte enimmäismaksun nostamisella olevan avoimen väylän opintoihinne / polkuopintoihinne (esim. suoritusmäärät, kriteerit, hinnoittelu)?

-

Vainikainen Ira
Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta